

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO

KATOLÍCKA CIRKEV

ÚVOD

Vzdelávací štandard predmetu náboženská výchova/náboženstvo Katolíckej cirkvi nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah daného predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe konkrétnych učebných cieľov, učebných úloh a otázok.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Požadované vedomosti v náboženskej výchove/náboženstve slúžia rozvoju náboženskej dimenzie, ktorá je súčasťou kultúry a prispieva k celkovému formovaniu osobnosti žiakov.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Som na svete z lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vymenovať svoje odlišnosti od spolužiakov, ✓ vyjadriť slovne poďakovanie a odprosenie, ✓ formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, ✓ vymenovať z konkrétného príbehu postavy, ktoré konajú dobro, ✓ rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných,	meno a jedinečnosť čo dokážem patríam do rodiny svet, v ktorom žijem

Rodina – ohnisko lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vymenovať tri pozitíva v rodine, ✓ z reprodukovať modlitbu Otče náš, ✓ napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny,	komunikácia v rodine modlitba v rodine modlitba Otče náš

Dar lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ opísať dobrotu sv. Mikuláša, ✓ prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, ✓ z reprodukovať modlitbu Zdravas Mária, ✓ nakresliť dva symboly Vianoc, ✓ reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Ježiša,	sv. Mikuláš zvestovanie, návšteva Alžbety zmysel a hodnota daru narodenie Ježiša Krista

Moc života a lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, ✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávania veľkonočných sviatkov, ✓ znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, ✓ vysvetliť jednoducho zmysel slávania nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania,	život a smrť vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania

Spoločenstvo lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, ✓ zreprodukovať modlitbu Sláva Otcu, ✓ vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra, ✓ vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci, ✓ naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka.	zoslanie Ducha Svätého Cirkev – Božia rodina sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo

Boh mi dôveruje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, ✓ rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy –stvoriť a vytvoriť, ✓ reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, ✓ vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, ✓ rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla,	stvoreníe človek ako Boží obraz obraz rajskej záhrady Boh nám zveril zem a my ju chránime

Dôverujem Bohu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, ✓ reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi, ✓ vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, ✓ formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, ✓ zdôvodniť potrebu odpočinku, ✓ opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu,	Abrahám Boh a jeho meno modlitba nedeľa

Dôvera v rodine

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť potrebu dôvery v rodine, ✓ prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, ✓ charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, ✓ nakresliť jednotlivé krstné symboly, ✓ formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov,	advent rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery Cirkev - Božie rodina pozvanie do Božej rodiny

Dôverujeme si navzájom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a slušného správania, ✓ prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, ✓ uviesť príklady osobného a spoločného majetku, ✓ zdôvodniť potrebu pomoci núdznym,	schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka boháč a Lazár osobný majetok, bohatstvo

Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, ✓ opísať situáciu prijatia Desatora, ✓ priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam čnosti,	uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život

Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ prerozprávať biblický príbeh o márnotrattnom synovi, ✓ vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, ✓ opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, ✓ navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie.	milosrdný otec / márnotrattný syn umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom sviatosť zmierenia

Veriť Bohu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže ✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, ✓ vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku, ✓ vymenovať krstné sľuby, ✓ vysvetliť krstné symboly, ✓ reprodukovať Apoštolské vyznanie viery,	viera v Boha biblické obrazy Boha podobenstvo o horčičnom semienku krst

Ježiš uzdravuje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, ✓ vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, ✓ identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie,	Ježišove uzdravenia rozvoj mravného cítenia

Ježiš nám odpúšťa

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vymenovať možné reakcie človeka na vinu, ✓ vysvetliť dôležitosť uznania si viny, ✓ prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, ✓ opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, ✓ opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, ✓ ovládať priebeh sviatosti zmierenia,	vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) na ceste zmierenia - mánotratný syn, ľútosť sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia

Ježiš nás oslobodzuje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, ✓ opísať na základe podobenstva o mánotratnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, ✓ rozlíšiť ťažký a ľahký hriech, ✓ reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, ✓ porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, ✓ vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia,	Veľká noc (Pascha) Desatoro – pravidlá pre život v slobode hriech a jeho dôsledky Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie

Ježiš nás pozýva na hostinu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vymenovať základné časti sv. omše, ✓ odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, ✓ objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, ✓ zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, ✓ vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi.	nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) Cirkev ako prostredníčka Božích tajomstiev

Cesta nádeje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže ✓ identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, ✓ vysvetliť hodnotu priateľstva, ✓ prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, ✓ opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša,	cesta k sebe – som jedinečný cesta k druhým – budovanie vzťahov cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa) cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti

Biblia – slovo o nádeji

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, ✓ identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, ✓ reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona, ✓ interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorockiev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, ✓ interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, ✓ vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve, ✓ u v i e s ť tri Ježišove zázraky,	Biblia – Kniha kníh zasľúbená zem odkrývanie nádeje v živote biblických postáv očakávanie Mesiáša príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)

Nádej presahujúca smrť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, ✓ zreprodukovat' biblický príbeh o vzkriesení Lazára, ✓ vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, ✓ charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, ✓ vysvetliť pojem súcitiť, ✓ naplánovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí, ✓ opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, ✓ zreprodukovat' biblický príbeh o vzkriesení Lazára, ✓ vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, ✓ charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, ✓ vysvetliť pojem súcitiť, ✓ naplánovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí,	skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých

Svedectvo nádeje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, ✓ vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, ✓ porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, ✓ vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, ✓ pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje,	rôzne veže rôznorodosť vierovyznaní kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny) kresťania – nádej pre svet

Prameň nádeje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, ✓ vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, ✓ zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, ✓ sformulovať osobnú modlitbu.	modlitba – život v Božej prítomnosti Boh – stred kresťanského spoločenstva